

ਸ਼੍ਰੀਗੁਰਪੂਜਨਮ्

Shrī Guru Pūjana

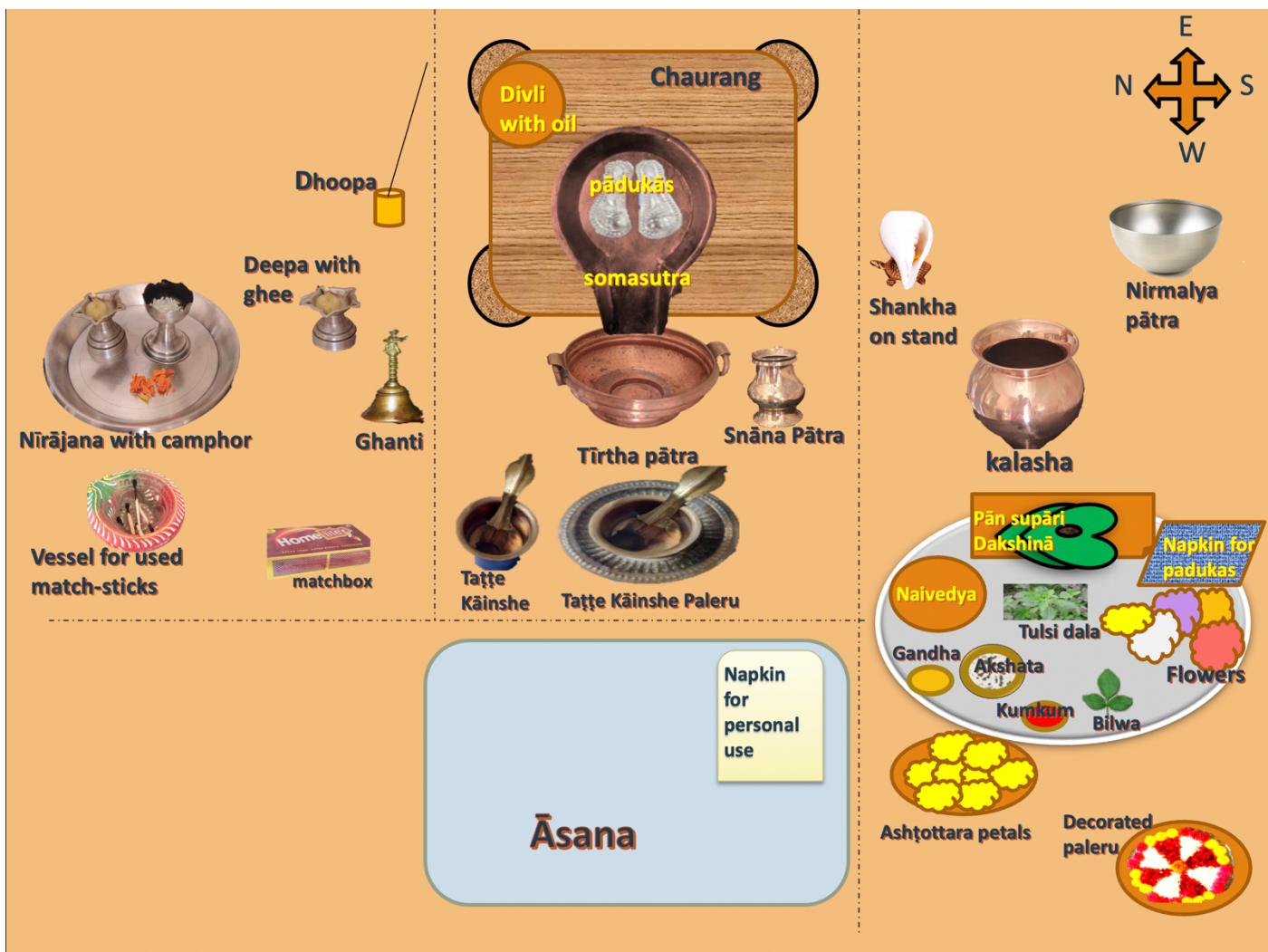

पूजा-पूर्वान्नम्

General Rules:

1. Whenever any specific action is required, the same is indicated in matching highlights in left and right columns
2. All metal items used in the vidhis should be of copper, bronze or silver. Only the large sāmagri plate and Nirmalya patra can be of steel
3. Instructions for Divli, Dīpa, Dhūpa and Nīrajana:
 - a. **Divli:** Fill with oil and two long wicks entwined. You may apply little camphor powder to the tips of the wicks. Divli should be large enough to contain enough oil for the flame to last throughout the pujan.
 - b. **Dīpa:** Use Two long wicks entwined together and dipped in ghee. You may apply camphor powder to tips of the wicks.
 - c. **Dhūpa:** Place only one agarbatti in the agarbatti stand.
 - d. **Nīrajana:** If you are using Ekārati: Place one big tablet of Karpur over a little amount of rice and put Kumkum and Petals on the handle. You may in addition also use a pair of long wicks entwined together with oil or ghee. If you are using a Paleru: Two Separate lamps with camphor and oil/ghee wicks can be placed. Also, place some kumkum and flower petals on the paleru. Light both the camphor and the wicks at the same time when ārti is performed.
4. Do not use index finger while offering the above (i.e. Use only मृग मुद्रा)
5. During certain विधि or while making any offering, whenever left hand is free, preferably touch it to your right hand elbow from below.
6. When offering गन्ध, अक्षता, पुष्प, take a पुष्प, dip in गन्ध and then dip it in अक्षता (the गन्ध helps the अक्षता stick to the पुष्प) and then offer it
7. Do not move the कलश after its स्थापना
8. आसन
 - a. Place आसन right before lighting the दिवली
 - b. Do not step on the आसन
 - c. Fold आसन first after पूजनम्
9. Do not use the main दिवली on the चौरङ्ग for lighting anything else.
10. Remember that once स्नान is done we do not pour water on गुरुपादुका.
11. Wash hands ...
 - a. after you touch the ground or any part of your body
 - b. after you touch anything that is not अभिमन्त्रित
 - c. after you accept आरति
 - d. after putting निर्माल्य into निर्माल्य पात्र
 - e. When you put निर्माल्य into निर्माल्य पात्र, please do so without smelling the निर्माल्य
12. Keep information of क्षेत्र, नगर, संवत्सर, अयन, ऋतु, मास, पक्ष, तिथि, वासर, नाम and गोत्र ready (available in Math Calendar)
13. Children should not be allowed to use matchbox. Adult / Parent should do it for the children
14. Fill the कलश, स्नान पात्र and both the तड़े-s with Water before starting the पूजन
15. Light the दिवली on the चौरङ्ग and begin.

सामग्री

1. Dhūpa (अगरबत्ती / धूप) + Stand
2. Dīpa - Ghee (दीप – तुप्पावाती)
3. Ghānti (घांटी)
4. Nīrajana (नैवेद्य आरती) with Camphor (कर्पूर)
5. Matchbox
6. Cup for used match-sticks

1. Chouranga चौरंग
2. Divli (दिवली) with oil
3. Soma Sūtra (सोमसूत्र)
4. Guru Pāduka (गुरु पादुका)
5. Tīrtha Pātra (तीर्थ-पात्र)
6. Snāna Pātra (स्नान-पात्र)
7. 2 Tatte (तट्टे) + 2 Kaynshe (कॉयशे) + 1 Paleru (पळेरु)

1. Āsana (आसन)
2. Napkin (रुमाल) for personal use

1. Shankha (शङ्ख) on stand
2. Kalasha कलश
3. **Big Paleru containing:**
 - a. Pān-Supari (पान-सुपारी)
 - b. Dakshinā (दक्षिणा)
 - c. Naivedya (नैवेद्य)
 - d. Clean napkin (स्वच्छ रुमाल) for Gurupāduka
 - e. Tulasi dala तुलसीदल (about 9-10)
 - f. Gandha (गंध / चंदन)
 - g. Akshata अक्षत
 - h. Kumkuma (कुम्कुम)
 - i. Flowers (पुष्प / पुष्पदल)
 - j. Bilva patra बिल्वपत्र (बेल)
4. Ashtottara Petals Paleru
5. Decorated Paleru

आचमनम्

ॐ ऐं आत्मतत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा ।

ॐ हीं विद्यातत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा ।

ॐ कर्णीं शिवतत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा ।

ॐ ऐं हीं कर्णीं सर्वतत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा ।

Sip Water for the first three chants,
Pour water over your right palm, when
the fourth line is chanted
(make sure the water passes and falls
from between your ring finger and
middle finger keeping them joined)

प्राणायामः

Use thumb to cover right nostril and ring-finger to cover left nostril. Breathe in and out without making any sound. Inhale to Exhale ratio should be 1:2 (If Inhalation is for 4 counts, then Exhalation should be for 8 counts).

- First cycle of अनुलोम, विलोम
 - Inhale from left nostril / exhale from right nostril.
 - Inhale from right / exhale from left (double count)
- Repeat the above for two more cycles (totally 3 cycles).

Wash hands

स्वस्तिवाचनम्

ॐ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्वेदाः ।

स्वस्ति नस्ताक्षर्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥१ ॥

ॐ मनो जूतिर्जुषतामाज्यस्य बृहस्पतिर्यज्ञमिमं तनोत्वरिष्टं यज्ञ(गं)

समिमं दधातु ।

विश्वेदेवाऽस इहमादयन्तामोऽम् प्रतिष्ठ ॥ २ ॥

एष वै प्रतिष्ठा नाम यज्ञो यत्रैतेन यज्ञेन यज्ञते सर्वमेव प्रतिष्ठितं भवति ॥ ३ ॥

a. Pick up अक्षता in मृगमुद्रा and hold while chanting the श्लोक

b. Chant the श्लोक

c. Offer अक्षता

प्रार्थना

सुमुखश्चैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः ।

लम्बोदरश्च विकटो विघ्ननाशो विनायकः ॥ १ ॥

धूम्रकेतुर्गणाध्यक्षो भालचन्द्रो गजाननः ।

द्वादशैतानि नामानि यः पठेत् शृणुयादपि ॥ २ ॥

विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ।

सङ्गामे सङ्कटे चैव विघ्नस्तस्य न जायते ॥ ३ ॥

शुक्लाम्बरधरं देवं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।

प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ ४ ॥

अभीप्सितार्थसिद्ध्यर्थं पूजितो यः सुरासुरैः ।

सर्वविघ्नहरस्तस्मै गणाधिपतये नमः ॥ ५ ॥

वक्रतुण्ड महाकाय सूर्यकोटिसमप्रभ ।

निर्विघ्नं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ॥ ६ ॥

नमस्कार मुद्रा

सर्वमङ्गलमाङ्गल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ।
 शरण्ये त्र्यम्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तुते ॥ ७ ॥
 तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चन्द्रबलं तदेव ।
 विद्याबलं दैवबलं तदेव लक्ष्मीपते तेऽङ्गियुगं स्मरामि ॥ ८ ॥
 लाभस्तेषां जयस्तेषां कुतस्तेषां पराजयः ।
 येषामिन्दीवरश्यामो हृदयस्थो जनार्दनः ॥ ९ ॥
 यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः ।
 तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥ १० ॥
 विनायकं गुरुं भानुं ब्रह्मविष्णुमहेश्वरान् ।
 सरस्वतीं प्रणाम्यादौ शुभं कर्म समारभेत् ॥ ११ ॥
 ॐ श्री सद्गुरुचरणकमलेभ्यो नमः ।
 श्रीमन्महागणाधिपतये नमः । उमामहेश्वराभ्यां नमः ।
 लक्ष्मीनारायणाभ्यां नमः । वाणीहिरण्यगर्भाभ्यां नमः ।
 शचीपुरन्दराभ्यां नमः । इष्टदेवताभ्यो नमः ।
 कुलदेवताभ्यो नमः । ग्रामदेवताभ्यो नमः ।
 स्थानदेवताभ्यो नमः । वास्तुदेवताभ्यो नमः ।
 एतत्कर्मप्रधानदेवताभ्यो नमः । सर्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ।
 सर्वेभ्यो महापुरुषेभ्यो नमो नमः ॥ १२ ॥

सङ्कल्पः

ॐ विष्णुर्विष्णुर्विष्णुः श्रीमद्भगवतो महापुरुषस्य विष्णोराज्ञया प्रवर्तमानस्य
 अद्य श्री ब्रह्मणः द्वितीयपरार्थे श्वेतवराहकल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे अष्टाविंशतितमे
 कलियुगे कलिप्रथमचरणे जम्बुद्वीपे भारतवर्षे भरतखण्डे आर्यवर्तान्तर्गत
 देशैकदेशेक्षेत्रेनगरेनामसंवत्सरे
अयनेऋतौमासेपक्षे
पुण्यतिथौवासरे सर्वेषु ग्रहेषु यथा यथा राशिस्थानस्थितेषु
नामा / नाम्रीगोत्रोत्पन्नोऽहं / गोत्रोत्पन्नाऽहं सर्वेषां
 सारस्वतमहाजनानां श्रीगुरुप्रसादसिद्ध्यर्थे यथाज्ञानं यथाशक्ति
 यथामिलितोपचारैः श्रीगुरुपूजनं करिष्ये ।

- a. Left hand – काँयशँ with water and Right hand – तुलसीदल
- b. Hold the काँयशँ over the तुलसीदल
- c. Chant the श्लोक

(Male Sadhakas / Female Sadhakas)

Pour the water over the तुलसीदल in the पक्षे and offer the तुलसीदल to गुरुपूजका

घण्टापूजनम्

ॐ आगमार्थं तु देवानां गमनार्थं तु रक्षसाम् ।

घण्टानादं प्रकुर्वीत पश्चाद् घण्टां प्रपूजयेत् ॥

ॐ घण्टास्थदेवतायै नमः

सर्वोपचारार्थं गन्धाक्षतपुष्पाणि समर्पयामि ॥ नमस्करोमि ॥

- Ring the घण्टा once and keep it on the ground.

- Chant श्लोक

- Hold the घण्टा in your left hand, apply thick paste of गन्ध on the tip of the bell, then apply अक्षता and a petal to the गन्ध on the घण्टा. Keep the bell in its place.

- नमस्कार मुद्रा

वरुणध्यानम्

ॐ नमो नमस्ते स्फटिकप्रभाय सुश्वेतहाराय सुमङ्गलाय ।

सुपाशहस्ताय ज्ञाषासनाय जलाधिनाथाय नमो नमस्ते ॥

ॐ वरुणं ध्यायामि, आवाहयामि, पूजयामि ।

- Draw अष्टदल on floor with गन्ध using ring finger of right hand. (First draw + then X then wash hands, & then draw the petals starting from East, going clockwise. Try drawing the petals without lifting finger. End with a dot in the centre. If you need more गन्ध, wash hands before dipping finger again in the गन्ध container)

- Wash hands after drawing अष्टदल

- Dip Petals in गन्ध, अक्षता and offer to अष्टदल on the petals of the अष्टदल.

- Place the कलश on the central Dot

- नमस्कार मुद्रा

कलशपूजनम्

सर्वे समुद्राः सरितस्तीर्थानि जलदा नदाः ।

आयान्तु देवपूजार्थं दुरितक्षयकारकाः ॥१॥

कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रः समाश्रितः ॥

मूले तत्र स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणाः स्मृताः ॥२॥

कुक्षौ तु सागराः सर्वे सप्तद्वीपा वसुन्धरा ।

ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदः सामवेदो ह्यर्थर्वणः ॥

अङ्गेश्व सहिताः सर्वे कलशे तु समाश्रिताः ॥३॥

ॐ भूर्भुवः स्वः । अस्मिन्कलशे वरुणं साङ्गं सपरिवारं सायुधं सशक्तिकम्

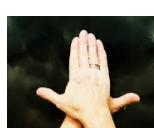
आवाहयामि पूजयामि ॥४॥

(ॐ वं वरुणाय नमः x 5 ,

ॐ वं वरुणाय नमः x 5)

गङ्गे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति ।

नमदि सिन्धु कावेरि जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥५॥

- Apply गन्ध and कुड्कम on the sides of कलश - one after the other (गन्ध on Ring finger and कुड्कम on the middle finger) in the order of east, south, west, north

- Apply अक्षता on the sides of the कलश in the same way (E,S,W,N).

- Apply petals on the sides of the कलश in the same way (E,S,W,N).

- Hold right palm on the कलश

- धेनु मुद्रा on the कलश (similar to नमस्कार moving your wrist in circular motion starting from left, 5 times)

- मत्स्य मुद्रा (with right hand on top) on the कलश (5 times moving thumbs forward from above & towards you from below).

- अङ्गेश्व मुद्रा

- Bring it down over the कलश

सर्वोपचारार्थं गन्धाक्षतपुष्पाणि समर्पयामि ।

ॐ पूर्वे क्रृग्वेदाय नमः ।

ॐ दक्षिणे यजुर्वेदाय नमः ।

ॐ पश्चिमे सामवेदाय नमः ।

ॐ उत्तरे अथर्वणवेदाय नमः ॥ ।।

ॐ कलशमध्ये अपाम्पतये वरुणाय नमः ॥ ६ ॥

कलशप्रार्थना

त्वत्सादादिमां पूजां कर्तुमीहे जलोद्भव ।

सात्रिध्यं कुरु मे देव प्रसन्नो भव सर्वदा ॥

प्रसन्नो भव । वरदो भव ।

अनया पूजया वरुणाद्यावाहिता देवताः प्रीयन्तां न मम ।

शङ्खपूजनम्

ॐ शं पाञ्चजन्याय नमः ।

सर्वोपचारार्थं गन्धाक्षतपुष्पाणि समर्पयामि, नमस्करोमि

प्रोक्षणम्

आत्मप्रोक्षणम्

ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थां गतोऽपि वा ।

यः स्मरेत् पुण्डरीकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरः शुचिः ॥

- i. Dip पुष्प in गन्ध, then अक्षता and drop them into the कलश
- j. (Do not dip finger in the water in the कलश)
- k. नमस्कारमुद्रा

- a. अञ्जलि मुद्रा towards the कलश
- b. नमस्कारमुद्रा
The कलश should not be lifted from the floor after this
- c. Take new तट्टै काँयशँ,
- d. Pour 4 काँयशँ water from the कलश (अभिमन्त्रित जलम्) into it.
This is to be used for all the विधि now onwards. Use the Personal तट्टै काँयशँ for Personal use only.
- e. Pour 4 काँयशँ water in the सान पात्र.

- a. Pick up शङ्ख from its stand, rinse it with अभिमन्त्रित जलम् (2 काँयशँ)
- b. Fill शङ्ख with 4 काँयशँ अभिमन्त्रित जलम् or till it is full & return it to its stand
- c. Dip पुष्प in गन्ध अक्षता and hold
- d. Chant “सर्वोपचारार्थं... नमस्करोमि”
- e. Offer to the शङ्ख,
नमस्कारमुद्रा

- a. Keep a तुलसीदल on right palm, pick up शङ्ख using left hand pour little water from शङ्ख on the तुलसीदल and place शङ्ख back on its stand.
- b. Sprinkle water on सामग्रि with तुलसी in your loose fist (except गुरुपादुका) while doing इष्टमन्त्र जप - [Those who have not taken दीक्षा can do जप of ॐ नमः शिवाय]

- a. Keep the same तुलसीदल in left palm, pick up शङ्ख using right hand pour a little water from शङ्ख on तुलसीदल and place शङ्ख back.
- b. Pick तुलसी in right hand using मृग मुद्रा
- c. Order of sprinkling-down-left, up-left, up-right, down-right
- d. Release the water and put the तुलसीदल in the पळेरु.

आसनशुद्धि:

ॐ पृथ्वी ल्या धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ।
 त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॥१॥
 ॐ आधारशक्तये नमः । ॐ कूर्मासनाय नमः ।
 ॐ अनन्तासनाय नमः । ॐ विमलासनाय नमः ।
 ॐ आत्मासनाय नमः ॥२॥
 सर्वोपचारार्थे गन्धाक्षतपुष्पाणि समर्पयामि ।

- Fold corner of your आसन below your right knee
- Draw an inverted triangle with गन्ध using the ring finger of the right hand
- Wash hands with water (Personal तट्ठ)
- Place गन्ध अक्षता पुष्प/Petals in the middle of the triangle
- Hold middle & ring fingers of right hand on the triangle (keeping your fingers straight left hand touching right elbow)
- Unfold the आसन with your right hand thumb. Wash hands with water (Personal तट्ठ)

दिग्बन्धः

ॐ अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भूमिसंस्थिताः ।
 ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥

- Hold त्रिशूलमुद्रा above forehead
- Rotate your hands at the wrist thrice – Move forward from left, move back from the right (clockwise).
- Then tap forward

दीपकपूजनम्

दीपो ज्योतिः परब्रह्म दीपो ज्योतिर्जनार्दनः ।
 दीपो हरतु मे ध्वानं संविद्वीप नमोऽस्तु ते ॥
 ॐ दीपदेवतायै नमः ।
 सर्वोपचारार्थे गन्धाक्षतपुष्पाणि समर्पयामि । नमस्करोमि ॥

- Dip a पुष्प in गन्ध अक्षता and hold
- Chant the श्लोक
- Offer to the दिवली on the चौरङ्ग
- नमस्कारमुद्रा

भैरवनमस्कारः

ॐ तीक्ष्णदंष्ट्र महाकाय कल्पान्तदहनोपम ।
 भैरवाय नमस्तुभ्यमनुजां दातुमर्हसि ॥
 ॐ भं भैरवाय नमः ।
 सर्वोपचारार्थे गन्धाक्षतपुष्पाणि समर्पयामि । नमस्करोमि ॥

- Dip a पुष्प in गन्ध अक्षता and hold
- Chant the श्लोक
- Place the पुष्प on the चौरङ्ग in front of the दिवली (front – left on चौरङ्ग)
- नमस्कारमुद्रा

श्रीगुरुपूजनम्

ध्यानम्

द्विदलकमलमध्ये बद्धसंवित्सुमुद्रं
धृतशिवमयगात्रं साधकानुग्रहार्थम् ।
श्रुतिशिरसिविभान्तं बोधमार्तण्डमूर्ति
शमिततिमिरशोकं श्रीगुरुं भावयामि ॥१॥
हृदम्बुजे कर्णिकमध्यसंस्थं सिंहासने संस्थितदिव्यमूर्तिम् ।
ध्यायेदुरुं चन्द्रकलाप्रकाशं चित्युस्तकाभीष्टवरं दधानम् ॥२॥
ॐ श्री गुरुपादुकाभ्यो नमः । ध्यानं समर्पयामि ॥

- a. Pick and hold पुष्प in right hand

- b. Chant the श्लोक

- c. Offer पुष्प to गुरुपादुका

आवाहनम्

ॐ स्वरूपनिरूपणहेतवे श्रीगुरवे नमः ।
ॐ स्वच्छप्रकाशविमर्शहेतवे श्रीपरमगुरवे नमः ।
ॐ स्वात्मारामपञ्चरविलीनतेजसे श्रीपरमेष्ठिगुरवे नमः ।
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । आवाहयामि, पूजयामि ॥

- a. Pick and hold अक्षता in right hand

- b. Chant the श्लोक

- c. Offer अक्षता to गुरुपादुका

आसनम्

सर्वात्मभावसंस्थाय गुरवे सर्वसाक्षिणे ।
सहस्रासरोजातमासनं कल्पयाम्यहम् ॥
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । आसनार्थं पुष्पं समर्पयामि ॥

- a. Pick and hold पुष्प in right hand

- b. Chant the श्लोक

- c. Offer पुष्प to गुरुपादुका

पाद्यम्

चलाचलनिकेताय चार्पितं पाद्यमुत्तमम् ।
सर्वधर्मपरित्यागं शरणागतिर्थजम् ॥
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । पादयोः पाद्यं समर्पयामि ॥

- a. Chant the श्लोक

- b. Offer two काँयशँ अभिमन्त्रित water to गुरुपादुका

अर्घ्यम्

अनन्यभक्तिसलिलं विनेयगुणमण्डितम् ।
अर्घ्यं तेऽनर्घ्यकैवल्यनाथाय परिकल्पितम् ।
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । हस्तयोरर्घ्यं समर्पयामि ॥

- a. Keep काँयशँ across the तट्ठ with अभिमन्त्रित water and put गन्ध, अक्षता, पुष्प in काँयशँ, lift and hold in right hand

- b. Chant the श्लोक

- c. Offer काँयशँ contents to गुरुपादुका

आचमनम्

मनोवाक्याकर्माख्यं दत्तं ते निर्मलं जलम् ।
गृहीत्वा गुरुराजेन्द्र कुरुष्वाचमनं विभो ।
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । आचमनीयं जलं समर्पयामि ॥

- a. Chant the श्लोक

- b. Offer three काँयशं water to गुरुपादुका
- c. Pour one काँयशं water in तीर्थ पात्र

स्नानम्

सर्वशास्त्रमयं तोयं सदानिर्मुक्तकल्पष ।
श्रद्धानद्यास्समानीतं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ।
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः ।
स्नानीयं जलम् अभिषेकं च समर्पयामि ॥
स्नानान्ते आचमनीयं समर्पयामि ॥

- a. Pour one काँयशं water from कलश into the स्नान पात्र.
- b. Gently remove the flowers placed over गुरुपादुका and put them in the निर्मल्य पात्र.
- c. Wash hands (use Personal तट्ठे).
- d. Gently pour entire water (from the स्नान पात्र) on गुरुपादुका, keep the empty स्नान पात्र aside
- e. Pour one काँयशं water in तीर्थ पात्र
- f. Dip ring finger and middle finger of the right hand in the water in the सोमसूत्र and sprinkle on self.
- g. Wash hands (use Personal तट्ठे)
- h. Take a clean piece of cloth in left hand, Pick up गुरुपादुका (together) from the सोमसूत्र and place them on the cloth and wipe.
- i. Apply गैथ to गुरुपादुका
- j. Empty the सोमसूत्र in the तीर्थ पात्र and place the सोमसूत्र aside
- k. Place the पळेरु adorned with petals on the चौरङ्ग
- l. Place the गुरुपादुका (together) on the पळेरु with your right hand

वस्त्रम्

मायाचित्रपटाच्छन्ननिजगुहोरुतेजसे ।
मम श्रद्धाभक्तिवासयुग्मं देशिक गृह्यताम् ।
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । वस्त्रोपवस्त्रं समर्पयामि ॥
तदन्ते आचमनीयं समर्पयामि ॥

- a. Pick up and hold अक्षता in right hand
- b. Chant the श्लोक
- c. Offer अक्षता to गुरुपादुका
- d. Thereafter, pour one काँयशं water in तीर्थ पात्र.

चन्दन-अक्षता:

ॐ ऋष्मकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
 उर्वारुकमिव बन्धनात् मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात् ॥१ ॥
 महावाक्योत्यविज्ञान-गन्धाद्वं तापमोचनम् ।
 विलेपनं गुरुश्रेष्ठ चन्दनं प्रतिगृह्यताम् ॥२ ॥
 ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः ।
 चन्दनम् अक्षतान् च समर्पयामि ॥

- a. Chant the श्लोक

पुष्पम्

तुरीयवनसभूतं दिव्यभावमनोहरम् ।
 तारादिमनुपुष्पालिं गृहण गुरुनायक ॥
 ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । पुष्पं समर्पयामि ॥

- b. Apply गन्ध to अङ्गुष्ठ of गुरुपादुका

- c. Offer अक्षता

बिल्वपत्रम्

त्रिदलं त्रिगुणाकारं त्रिनेत्रं च त्रयायुधम् ।
 त्रिजन्मपाप-संहारमेकबिल्वं शिवार्पणम् ॥
 ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । बिल्वपत्रं समर्पयामि ॥

- a. Wash one बिल्वपत्र with अभिमन्त्रित जलम् and hold it in right hand

- b. Chant the श्लोक

- c. Offer बिल्वपत्र to गुरुपादुका (to be placed upside down, stem pointing towards you)

श्रीगुरु-अष्टोत्तरशतनामावलि:

श्रीगुरु-अष्टोत्तरशतनामावल्यासहित पुष्पाच्चने विनियोगः

ॐ सद्गुरवे नमः ।
ॐ अज्ञाननाशकाय नमः ।
ॐ अदभिष्मिने नमः ।

ॐ अद्वैतप्रकाशकाय नमः ।
ॐ अनपेक्षाय नमः ।
ॐ अनसूयवे नमः ।
ॐ अनुपमाय नमः ।
ॐ अभयप्रदात्रे नमः ।
ॐ अमानिने नमः ।

ॐ अहिंसामूर्तये नमः । (१०)
ॐ अहैतुकदयासिन्ध्वे नमः ।
ॐ अहङ्कारनाशकाय नमः ।

ॐ अहङ्कारवर्जिताय नमः ।
ॐ आचार्येन्द्राय नमः ।
ॐ आत्मसन्तुष्टाय नमः ।

ॐ आनन्दमूर्तये नमः ।
ॐ आर्जवयुक्ताय नमः ।
ॐ उचितवाचे नमः ।

ॐ उत्साहिने नमः ।
ॐ उदासीनाय नमः । (२०)
ॐ उपरताय नमः ।

ॐ ऐश्वर्ययुक्ताय नमः ।
ॐ कृतकृत्याय नमः ।
ॐ क्षमावते नमः ।

ॐ गुणातीताय नमः ।
ॐ चारुवाग्विलासाय नमः ।
ॐ चारुहासाय नमः ।

ॐ छिन्नसंशयाय नमः ।
ॐ ज्ञानदात्रे नमः ।
ॐ ज्ञानयज्ञतत्पराय नमः । (३०)

ॐ तत्त्वदर्शिने नमः ।
ॐ तपस्विने नमः ।
ॐ तापहराय नमः ।
ॐ तुल्यनिन्दास्तुतये नमः ।
ॐ तुल्यप्रियाप्रियाय नमः ।
ॐ तुल्यमानापमानाय नमः ।

ॐ तेजस्विने नमः ।
ॐ त्यक्तसर्वपरिग्रहाय नमः ।
ॐ त्यागिने नमः ।

ॐ दक्षाय नमः । (४०)
ॐ दान्ताय नमः ।
ॐ दृढब्रताय नमः ।
ॐ दोषवर्जिताय नमः ।
ॐ द्वन्द्वातीताय नमः ।
ॐ धीमते नमः ।

ॐ धीराय नमः ।
ॐ नित्यसन्तुष्टाय नमः ।
ॐ निरहङ्काराय नमः ।
ॐ निराश्रयाय नमः ।
ॐ निर्भयाय नमः । (५०)
ॐ निर्मदाय नमः ।

ॐ निर्ममाय नमः ।
ॐ निर्मलाय नमः ।
ॐ निर्मोहाय नमः ।
ॐ निर्योगक्षेमाय नमः ।
ॐ निर्लेभाय नमः ।
ॐ निष्क्रोधाय नमः ।
ॐ निस्सङ्गाय नमः ।
ॐ परमसुखदाय नमः । (६०)

ॐ पण्डिताय नमः ।
ॐ पूर्णाय नमः ।
ॐ प्रमाणप्रवर्तकाय नमः ।
ॐ प्रियभाषिणे नमः ।
ॐ ब्रह्मकर्मसमाधये नमः ।
ॐ ब्रह्मात्मनिष्टाय नमः ।
ॐ ब्रह्मात्मविदे नमः ।
ॐ भक्ताय नमः ।
ॐ भवरोगहराय नमः ।
ॐ भुक्तिमुक्तिप्रदात्रे नमः । (७०)
ॐ मङ्गलकर्त्रे नमः ।
ॐ मधुरभाषिणे नमः ।

Offer petals for each नाम in the
अष्टोत्तरशतनामावलि on गुरुपादुका

ॐ महात्मने नमः ।
ॐ महावाक्योपदेशकर्त्रे नमः ।
ॐ मितभाषिणे नमः ।
ॐ मुक्ताय नमः ।
ॐ मौनिने नमः ।
ॐ यतचित्ताय नमः ।
ॐ यतये नमः ।
ॐ यद्बच्छालाभसन्तुष्टाय नमः । (८०)
ॐ युक्ताय नमः ।
ॐ रागद्वेषवर्जिताय नमः ।
ॐ विदिताखिलशास्त्राय नमः ।
ॐ विद्याविनयसम्पन्नाय नमः ।

ॐ विमत्सराय नमः ।
ॐ विवेकिने नमः ।
ॐ विशालहृदयाय नमः ।
ॐ व्यवसायिने नमः ।
ॐ शरणागतवत्सलाय नमः ।
ॐ शान्ताय नमः । (९०)
ॐ शुद्धमानसाय नमः ।
ॐ शिष्यप्रियाय नमः ।
ॐ श्रद्धावते नमः ।
ॐ श्रोत्रियाय नमः ।
ॐ सत्यवाचे नमः ।
ॐ सदामुदितवद्नाय नमः ।

ॐ समचित्ताय नमः ।
ॐ समानाधिकवर्जिताय नमः ।
ॐ समाहितचित्ताय नमः ।
ॐ सर्वभूतहिताय नमः । (१००)
ॐ सिद्धाय नमः ।
ॐ सुलभाय नमः ।
ॐ सुशीलाय नमः ।
ॐ सुहृदे नमः ।
ॐ सूक्ष्मबुद्धये नमः ।
ॐ सङ्कल्पवर्जिताय नमः ।
ॐ सम्प्रदायविदे नमः ।
ॐ स्वतन्त्राय नमः । (१०८)

- After अष्टोत्तरशतनामावलि clear some petals from the decorated पळेरु carefully without moving गुरुपादुका, ensuring that they can be seen
- Put them in the निर्मल्य पात्र and Wash hands with water (Personal तट्ठे)

धूप:

पञ्चकोशमयं दिव्यं दशाङ्गं गुग्गुलं गुरो ।
दग्ध्वा ज्ञानाग्निना नाथ धूपमाद्रापयामि ते ॥
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । धूपम् आद्रापयामि ॥

- a. Use the matchbox* to light धूप (agarbatti) Extinguish the flame with a wave of your hand. Do not blow out the flame)
 - b. Offer धूप (right hand - wrist movement in slightly curved horizontal line – as shown) along with घण्टानादम् (left hand)
- *(Children should not be allowed to use matchbox.)**

दीप:

वैराग्यतैलसम्पूर्णे भक्तिवर्तिसमन्विते ।
विवेकपूर्णपात्रेऽहं बोधदीपं प्रदर्शये ॥
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । दीपं दर्शयामि ॥

- a. Use the matchbox* to light the दीप (तुप्पादीबो) before the श्लोक starts
 - b. Offer धूप (right hand - wrist movement in slightly curved horizontal line – as shown) along with घण्टानादम् (left hand)
 - c. Put the flame out immediately with a wave of your hand or using a nirmalya flower. Do not blow it out.
- *(Children should not be allowed to use matchbox.)**

नैवेद्यम्

हस्तौ प्रक्षाल्य नैवेद्यं पुरतः स्थाप्य गायत्र्या सम्प्रोक्ष्य तुलसीदलैः आच्छाद्य
नैवेद्यम्

x 6 or 7

ॐ महापुरुषाय विद्धहे परमहंसाय धीमहि ।
तत्रो गुरुः प्रचोदयात् ॥१॥

- a. नमस्कारमुद्रा.
- b. Wash hands with water (Personal तट्ठे)
- c. Draw a स्वस्तिक on floor with गन्ध using ring finger of right hand.
- d. Wash hands with water (Personal तट्ठे)
- e. Place नैवेद्यपात्र on the स्वस्तिक.
- f. Take 6-7 तुलसीदल in the **right hand**, wash them with अभिमन्त्रित जल with the काँयशङ्ख in **left hand**
- g. Pour some water again on your **right palm** on the तुलसीदल
- h. Form धेनु मुद्रा (Right hand below) above the नैवेद्य पात्र and **rotate wrist above the नैवेद्य पात्र** three times
- i. Sprinkle water with the तुलसीदल in the right hand (holding the तुलसीदल in a loose fist) on the नैवेद्य.

ॐ प्राणाय स्वाहा

ॐ अपानाय स्वाहा

ॐ व्यानाय स्वाहा

ॐ उदानाय स्वाहा

ॐ समानाय स्वाहा

ॐ प्राण-अपान-व्यान-उदान-समानाः ॥२॥

ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः ।

आचमनीयं समर्पयामि ॥

पूर्वापोषणं समर्पयामि ।

ॐ ब्रह्मनिष्ठाय नैवेद्यं ब्रह्माण्डाख्यं महौदनम् ।

समाधिपक्मधुरं शिवाय गुरवेऽर्पितम् ॥३॥

ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः ।

नैवेद्यं निवेदयामि नानाऋटुफलानि च समर्पयामि ॥

आचमनीयं समर्पयामि ।

उत्तरापोषणं समर्पयामि ।

मुखप्रक्षालनं समर्पयामि ।

हस्तप्रक्षालनं समर्पयामि ।

करोद्वर्तनार्थे चन्दनं समर्पयामि ।

- j. Then transfer all the तुलसीदल to the left hand.
- k. Place one तुलसीदल on नैवेद्य
- l. Offer one तुलसीदल at a time at each 'स्वाहा...' (5 times) to गुरुपादुका.
- m. Wave the five मुद्राः from right side of the चौरङ्ग towards गुरुपादुका
- n. नमस्कारमुद्रा
- o. Pour one काँयशं water in तीर्थपात्र
- p. Pour one काँयशं water on नैवेद्य
- q. नमस्कारमुद्रा
- r. Sit with eyes closed for a while
- s. Do घण्टानादम् once.
- t. Pour one काँयशं water in तीर्थपात्र
- u. Pour one काँयशं water on नैवेद्य
- v. Pour one काँयशं water in तीर्थपात्र
- w. Pour one काँयशं water in तीर्थपात्र
- x. Apply गन्ध on the tips of both the ring fingers, keep arms crossed, (right hand above left) with palms pointing upwards. Form a circle of your ring finger and thumb, and flick the गन्ध in a single movement.

ताम्बूल-दक्षिणा

जीवब्रह्मैक्यविज्ञान-तृप्तय गुरुमूर्तये ।

जीवन्मुक्तिसुखाकारं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥

ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । सदक्षिणा-ताम्बूलं समर्पयामि ॥

नीराजनम्

कर्पूरगौरं करुणावतारं संसारसारं भुजगेन्द्रहारम् ।

सदा वसन्तं हृदयारविन्दे भवं भवानीसहितं नमामि ॥१॥

त्वमेव माता च पिता त्वमेव त्वमेव बन्धुश्च सखा त्वमेव ।

त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव त्वमेव सर्वं मम देव देव ॥२॥

नीराजनं निर्मलदीसिमद्द्विर् दीपाङ्कुरैरुज्ज्वलमुच्छ्रितैश्च ।

घण्टानिनादेन समर्पयामि मृत्युञ्जयाय गुरुनायकाय ॥३॥

ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । नीराजनं दर्शयामि ।

तदन्ते जलार्तिकं समर्पयामि ॥

देवाभिवन्दनम् ।

आत्माभिवन्दनम् ।

मन्त्रपुष्पाञ्जलि:

नानासुगन्ध्यपुष्पाणि यथाकालोद्भवानि च ।

पुष्पाञ्जलिं मया दत्तं गृहाण गुरुनायक ॥

ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । मन्त्रपुष्पाञ्जलिं समर्पयामि ॥

a. Chant the श्लोक

b. Pour one काँयशं water on the पान सुपारी दक्षिणा

a. Use the Matchbox* to light the मङ्गलारति (consisting of वाती and Camphor) before the श्लोक starts.
*(Children should not be allowed to use matchbox.)

b. Perform आरति (with right hand) along with घण्टा नादम् (with left hand) in circular motion

c. On completing the आरति, keep the घण्टा on floor

d. Show the आरति to the घाण्टी

e. Hold the आरति in the left hand

f. Take शङ्ख in the right hand and perform जलारति (thrice – in circular motion)

g. Pour water from the शङ्ख in the तीर्थपात्र after the जलारति and place the शङ्ख back on its stand

h. Wave right hand once towards गुरुपादुका over the आरति

i. Wave right hand once towards self over the आरति

j. Keep the आरति to the side. Wash hands (use Personal तट्ठे)

a. Take some flowers in अञ्जलि मुद्रा and hold it in front of गुरुपादुका.

b. Offer flowers from अञ्जलि मुद्रा to the गुरुपादुका

प्रदक्षिणा

परिभ्रमन्ति ब्रह्माण्डकोटयः यस्य सम्पदे ।
तस्य श्रीगुरुनाथस्य संविद्-दृष्ट्या प्रदक्षिणम् ॥
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । प्रदक्षिणां समर्पयामि ॥

Hold your hands in नमस्कार मुद्रा and rotate your hands at the wrist **thrice** – Move forward from left, move back from the right (clockwise)

नमस्कार-प्रार्थना-स्तुतिः

अखण्डमण्डलाकारं व्यासं येन चराचरम् ।
तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ १ ॥
अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाङ्गनशलाकया ।
चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ २ ॥
गुरुब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुः साक्षात्परब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥ ३ ॥
श्रुतिस्मृतिपुराणानामालयं करुणालयम् ।
नमामि भगवत्पादं शङ्करं लोकशङ्करम् ॥ ४ ॥
शङ्करं शङ्कराचार्यं केशवं बादरायणम् ।
सूत्रभाष्यकृतौ वन्दे भगवन्तौ पुनः पुनः ॥ ५ ॥
ईश्वरो गुरुरात्मेति मूर्तिभेदविभागिने ।
व्योमवद्व्याप्तदेहाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥ ६ ॥
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । नमस्करोमि ।
प्रार्थनां स्तुतिं च समर्पयामि ॥

नमस्कारमुद्रा

विशेषार्थ्यम्

ब्रह्मानन्दं परमसुखदं केवलं ज्ञानमूर्ति
द्वन्द्वातीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यादिलक्ष्यम् ।
एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीसाक्षिभूतं
भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि ॥
ॐ श्रीगुरुपादुकाभ्यो नमः । विशेषार्थ्यं समर्पयामि ॥

- Keep काँयशँ across the तट्टे with अभिमन्त्रित water and put गन्ध, अक्षता, पुष्प in काँयशँ, lift and hold in right hand
- Chant the श्लोक
- After completion of chanting the श्लोक, wave काँयशँ in 3 circular motions before the गुरुपादुका and then pour in तीर्थपात्र

प्रार्थनापूर्वकं क्षमापनम् –
 अपराधसहस्राणि क्रियन्तेऽहर्निशं मया ।
 दासोऽयमिति मां मत्वा क्षमस्व गुरुपुज्जव ॥
 ॐ श्रीगुरुपादकाभ्यो नमः । प्रार्थनापूर्वकं क्षमां याचे ॥

समर्पणम्

देवनाथ गुरो स्वामिन् देशिक स्वात्मनायक ।
 त्राहि त्राहि कृपासिन्धो पूजां पूर्णतरां कुरु ॥१॥
 अनया पूजया श्रीगुरुः प्रीयताम् ।
 ॐ तत् सत् ब्रह्मार्पणमस्तु ॥२॥

नमस्कार मुद्रा

- a. Left hand – काँयशँ with water / Right hand – तुलसीदल – before the श्लोक starts. Hold the काँयशँ over the तुलसीदल
- b. Chant the श्लोक
- c. Pour the water over the तुलसीदल in the तीर्थ पात्र Place the तुलसीदल on गुरुपादुका.

तिष्ठ तिष्ठ परस्थाने स्वस्थाने परमेश्वर ।
 यत्र ब्रह्मादयो देवाः सर्वे तिष्ठन्ति मे हृदि ॥

ॐ नमः पार्वतीपतये हर हर महादेव

जपः

(देवीश्लोकः)

गुह्यातिगुह्यगोप्ति त्वं गृहाणास्मलृतं जपम् ।
 सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादान्महेश्वरि ॥ ५ ॥

(देवश्लोकः)

गुह्यातिगुह्यगोप्ता त्वं गृहाणास्मलृतं जपम् ।
 सिद्धिर्भवतु मे देव त्वत्प्रसादान्महेश्वर ॥ ६ ॥

- a. Touch गुरुपादुका with the middle and ring fingers of the right hand
- b. Touch your chest (अनाहत चक्र) with same fingers
- c. नमस्कार मुद्रा

Perform japa of your इष्टमन्त्र For Three Minutes - [Those who have not taken दीक्षा should do japa of ‘ॐ नमः शिवाय’]

- a. नमस्कारमुद्रा

- b. After chanting both श्लोक, release one काँयशँ water from Personal तंडुँ into पळेरु over your right hand's middle and ring fingers
- c. Partake तीर्थ from तीर्थपात्र, निर्मल्य प्रसाद and नैवेद्यम् प्रसाद